

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponudnjike in dneve po praznikih, ter velja po peti prejemam, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljane bres posiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za posiljanje na dom se računa 10 krajev, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuge dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znakana cena in sicer: Za Ljubljane za četrt leta 2 gold. 50 kr., po peti prejemam za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopolni naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravnosti, na katero naj se blagovljivo posiljati naročnine, reklamacije oznanila t. j. administrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Petindvajsetletnica cesarjevega vladanja.

Denes 2. decembra je 25 let, četrstotinja, kar je nastopil cesar Franc Josip na vladu. Ta dan bude slovesno praznovan po celem cesarstvu. Po mestih in mesticah, v cerkvi in šoli, v vojski in v uradih, v zborih in shodih, v raznih društvin in korporacijah, — povsod se bude ta god obhajal. Tam se bodo molile goreče iz srca prihajajoče molitve resnično lojalnega pripristega državljana, tam zopet se bo čul bombastičen govor samopridnega birokrata, ki se bude strašno lojalnega in vnetega delal, morda le zato, da bi laglje še vsaj za en klin na lestvi navadnega uradniškega avanziranja, kvišku splezal.

In naši kolegi v politikovanji, novinarji bodo denes, kakor bi se bili med soboj zmenili, vsi, po celem cesarstvu pisali na prvem mestu o tej slavnosti. Vladni in vladni prijazni bodo visokoletečih besedij iskali, s katerimi bodo Nj. Vel. hozijano in slavo peli, — a videlo se jim bo tudi med vrstami, da menijo prav za prav tako-le: bog te živi in hvala in slava, vladar, ker si nam dal oblast v roke. Opozicije precejšen del, se bude podviral pokazati, da je ta zvesta vladarju, da si v pošteni lojaliteti ne da od nikogar prekositi.

Ino, kjer vse čestita, i mi nečemo zadaj ostati, tudi mi hočemo svojo čestitko prinesti. Naša nij v koturnih nadutih fraz, prosto in skromno se glasi:

Njegovo veličanstvo naš cesar je dosti trpel v času svojega vladanja, a njegovi narodi tudi dosti. Mnogo je narodom prišlo neugodnega, a priznati se mora, da tudi mnogo dobrega, osobito v svobodnostnem

vprašanji. Slava in hvala cesarju za to poslednje v toliko, kolikor je izšlo iz njegove vladarske iniciative. In končno izrečemo željo, da bi ostal naš cesar Franc Josip še tako dolgo na vladu, da bude lehko videl, da so njegove vzvišene besede „mir mej narodi“ že resnica postale, da so narodi pod njegovim žezlom res svobodni in srečni in — zložni!

Zdaj pa sloge, svobode in miru med avstrijskimi narodi žalibog še nij. Nij še „dovršena sestava konstitucionalne države“, če prav kranjski deželnini zbor to v svoji čestitalni adresi na cesarja, katero smo v zadnjem listu priobčili, slovesno trdi.

A baš to godovanje, ki bude kazalo, da vsi narodi Avstrije z zaupanjem in zvestobo gledajo k prestolu, naj nam upanje ohrani, da bude krona z narodi vred končem vendar res „dovršila“ to sestavo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. decembra.

Cesar bude, če je „N. Fremdenblatt“ prav podučen, denes obširno pomilostenje jetnikov razglasil.

Staro-Čehi, ki so proti posiljanju poslancev na češki deželnini zbor, objavljajo v svojih listih, da so sklep neudeležitve storili po tehtnem premisleku in iz prepričanja, da je to za Češko koristno. Oni bodo obširno pred narodom razloge povedali, kolikor se v današnjih tiskovnih razmerah javno govoriti da. Narod naj bude pri prihodnjih volitvah odločil, ali je za manjšino ali večino poslancev v vprašanji udeleževanja. — „Politik“ konstatira, da zdaj češka narodna stranka nij več edina. Da nij edina, je gotovo največ kriva trmoglavost nekaterih starših vodjev. Prepričani smo pa, da razdvoj v češki

narodni stranki ne bude Nemcem na dobro prišel, nego da bude le zrak sčistil in razumnejšo politiko omogočil. Staročehi so politiki in domoljubi dovolj, da ne bodo polemike in razpora na osobno polje priveli, kakor drugod „stari“ delajo.

V moravskem deželnem zboru je izročil dr. Pražak v imenu 27 federalistov pravno zavarovanje proti direktinim volitvam in vsemu, kar pravice češke krone žali.

V gorenjem - avstrijskem deželnem zboru je federalistična pravna stranka izročila predsedniku pravo obrambo in protest proti priznanju pravoveljavnosti direktin volitev v državnem zboru.

Na bukovinkem dež. zboru se federalistična stranka v prvih sejah nij udeležila. Proti Hohenwartu in njegovi stranki, ki je pri adresni debati molčala, namesto da bi želje in terjatve volilcev povedala in proti adresi govorila, piše precej ostro tudi Schuselka v svoji „Reformi“.

Hrvatski deputaciji, ki je cesarju v Pešti čestital ob priliki 25letnice, je ta odgovoril, da ga jako veseli, da so Hrvatje sprejeli popravljeno nagodbo in da želi, da bi Hrvatska z Ogersko v slogi živila in le za zmerni napredok svoje dežele skrbela.

Ogerski vodja Deak misli svoj mandat kot poslanec odložiti in politično delovanje popolnem popustiti, ker onemoglemu starcu zdravniki to svetujejo. V zbornici magnatov je grof Cziraky ministerstvu zaupanje izrekel, Emanuel Andraši pak osto grajal dozdanjo zapravljivo ogersko finančno politiko.

Vmanje države.

Na Francoskem je spisanje takozvanih konstitucionalnih postav glavna naloga prihodnjega časa. Da bodo odločno reakcijonarne, se ne dà dvomiti. Temu so nam porok interesi vlade in majoritet, ki imati zdaj regiment v rokah, katerega si za nobeno ceno ne dasti izpoliti. V komisiji trideseterih, ki imajo omenjene postave spisati, bo predsedoval bržkone vojvoda d' Audiffret-Pasquier, klubovi predsednik desnega centra, in kateremu se je tudi ministerski portefeuille

Listek.

Narodne stvari: priče, navade, stare vere.

O pticah životinjah.

(Razglaša jih M. Valjavec.)

(Dalje.)

(Lisica, škorjanec i pes): Jeden pot je imel škorjanec blizu lisičine luknje gnjezdo i notri svoje mlade. Jeno vreme je prešlo, kaj so ovi dva sosedji dobro živelji, nu na jeden pot se je lisica škorjancem posvadila pak mu je rekla, da bode mu mlade pojela. I tak je bilo. Jeden pot je išel škorjanec po jesti za svoje mlade a lisica brže bole odišla je k gnjezdu pak je mlade pojela. Vezda dojde dimo škorjanec i vidi, da ne ga mladi. Mahom je znal, što je to včinil, za to je išel po svetu iskat

jednoga, ki bi lisico zaklal pak je našel jednoga psa, kaj ga je gazda pretiral. Škorjanec mu reče: ako ti zakoleš lisicu, ja ti tak napravim, da se dobra naješ, napiješ a na zadnje se boš smejal. Pes je reklo: dobro, ja bom to včinil. Onda je išel iskat lisico i našel jo je pak jo je tiral, ali je jako bežala pak jo je ne mogel dosti. Lisica je fletno skočila v luknjo pak je pitala naj prvo prve noge: kaj ste vi, noge, mislite? A noge prve so rekle: da bi mogle kak brže samo do luknje doskakati. Onda je pitala zadnje noge a zadnje noge so rekle: da bi mogle samo prve noge pretekati. Onda zapita repa: kaj si ti, rep, misli? Rep je reklo: ti si tak nemilostivna da me degod pustiš kaj se vrapim, ja sem si misliš, da bi se mogle degod zadeti, kaj bi te pes vlovil. Na to se lisica jako rasrdila pa je rekla: marš vun, ti ne smeš tu biti i na jeden pot je repa vun obrnola. Pes je

do luknje dobežal i spazil je repa, pograbil ga je pak potegel celo lisico vun pa jo je zaklal. Vezda je reklo pes: idemo vezda, a škorjanec: idemo, ti si gladen a ja sem ti dužen još. Onda su išli falaček i našli so jednoga dečka, koj je na glavi nosil kolače i meso kopačam, koji su koruzo kopali. Veje škorjanec išel pak je počel čisto pred nogami ovoga dečka hoditi. Dečko je štel toga škorjance prijeti pa je korpo dol del pak je lovil škorjanca. Gde je vre dosta dalko bil, počel je pes jesti kolače i meso a gde se je vre najel, onda je odišel a škorjanec je pak odletel. Kak je dečec tam došel, našel je vse prazno pa je išel dimo i se je plakal. Onda so išli dale pa so našli jednoga človeka, koj je vino pelal s svojim sinom. Ve si je škorjanec gori na lagev sel a pes je pod kola odišel. Ov dečec je spazil škorjance ter je reklo: japa, glejte kak je to lepi ftiček gori na lagvu. Japa mu je

ponujal. Prvo konstitucionalno delo, ki bo ta precej mogočna komisija izvršila, bodo oživovorjenje druge, ali bolje, prve zbornice. Ta bo obstala iz vladnih mogotcev, kardinalov, predsednikov državnih oblastnih in iz 86 udov, ki se bodo v departementih s posebnimi pogoji volili, in katere bo eksekutivna oblast izbrala. Imenovala se ne bodo senat, ampak haute-chambre, to je, visoka zbornica. Senat se zato ne bo imenovala, ker to ime spominja na cesarstvo; a gotovo bo imela vkljuh temu kolikor mogoče monarhičen značaj. — Prvi čas se bo bavila ta zbornica z municipalno postavo in kako bi časnikarstvo ukrotila. — **Bazainova** pravda je vedno bolj senzacijonelna. Maršal Canrobert je sè svojimi izjavami sodnika, poslušalec in toženca do joka prisilil. Francozi bi imeli pač uzrok jokati se, da so to pravdo sploh začeli.

Papež je razposlal encikliko, v kateri naglaša, da se mu je strašno trpljenje v zadnjih letih še povečalo, tako, da bi moral obupati, ko bi ga božja milost ne vzdrževala. Odkar se je Rim vzel, se vsak dan njegovemu ranjenemu srcu zaseka nova rana. Potem našteta ona dejanja italijanske vlade, ki so cerkvi nasprotua, in pravi, da je božjeroparsko ugrabljenje njegovega posestva namerno na uničenje moči in delovanja njegovega pontifikata in katoliške vere. Dalje govori papež o proganjani cerkve v Švici, in preklinja cerkveno-političke naredbe genevskega kantona kot določbam tridentinskega koncila in papeževim naredbam nasprotne, in izreka večjo ekskomunikacijo čez vse one, ki bi duhovsko službo na podlagi teh postav sprejeli. — Dalje obžaluje papež prognanje škofa Lachata in blagoslavljiva vse, ki so ostali programu zvesti. Nič manjše zvestobe, pravi dalje, ne izkazuje duhovstvo in ljudstvo škofom na Nemškem, katerih zvestoba mu je tem bolj pohvale vredna, ker je ostro preganjanje tam dan na dan večje. Dalje govori o nesramnosti notoričnega odpadu Reinkensa in onih utreških janzenistov, ki so ga posvetili, razlaga, zakaj je ta volitev ničeva (in anis et omnino nulla) in izobčuje Reinkensa in vse, ki so z njim v zvezi. — Ta boj proti cerkvi je posebno delo „frajmavrjerjev“, katerih nevarne težnje so papeži vladam naznanjali, kateri bi bile „to kugo lahko odvrnile“, ko bi bile hotele. Ždaj pa so si ti frajmavrjarji in enaki ljudje ugrabili celo oblast države, katero prablajo v uničenje cerkve.

Spomina vredna prikazen na socijalnem polji v **Zedinjenih državah** je neka peticija, ki jo je zavezni svet internacionallnega delavskega društva zarad stiskanja delavcev poslal predsedniku Zedinjenih držav. Prosilci ne terjajo nič manj, nego da se kongres takoj sklice in slabo stanje delavcev odpravi.

rekel: bodi samo tiko, ja bom ga zatokel. On je zel sekiro pak je štel ftiča vudriti, ali je vudril po lagvu sekironi i tak se je lagev potrl a vino je vun 'steklo pa se je pes dobro napil. Za tim so išli dale, kaj so došli vu selo. Tam je pak sin z ocom žito mlatil. Ve si je škorjanec sel na očovo glavo. Kak je to sin videl, rekel je: japek japek, kak je lepi ftiček na glavi. Onda mu je japek rekel: vudri ga, moj sin, vudri. Onda je sin vudril s cepmi oca po glavi a škorjanec je odletel, kajti je ga ne pogodil, oca je pak zatokel. Pes koj je vse to gledal se je lepo smejal a sin plakal. Onda so obadv išli išli i morti išče ve idejo ako ne stojijo ali ležijo. (Medjimurje). —

16. Gda je mladi mesec pak mački jako mrnjavčaju, onda je vrag lovi, da je bu zapregel, da budu vozili coprnicam žito kojega su 'zele tam, gde je gospodar ali

Dopisi.

Iz slovenske Bistrice 29. nov. [Izv. dop.] Dolgo pričakovana ura je tedaj prišla. — Več dni že nij bilo pri nas družega slišati, nego da se gotovo denes, jutre itd. nova postaja prometu izroči. Že par dni poprej se je telegraščno naznanilo, da se denes nova postaja odpre in bilo je tedaj tudi mogoče vse potrebno pripraviti, da se je to z dotedno slovesnostjo vršilo. — Vihrajoče zastave na novem kolodvoru, silno pokanje možnarjev in veselo igranje godcev je mimo-vožečim, kakor tudi celi okolici naznanjalo slovesni dan, med tem ko se je pri dobri kaplici govorilo in prerokovalo o srečni božičnosti naših potomeev. Nečem tukaj z nova pretresovati, da in kako bi se to, kar se je zdaj s težavami in velikimi gmočnimi žrtvami priporilo — pred kakimi 20 leti bilo lahko brez težav in žrtev pridobilo, nečem tukaj našteti dotednih uzrokov takratne kratkovidnosti — ali bolje zaslepjenosti, temuč opozorujem samo na to, da se zdaj na dotednem mestu še tudi naj za to skrbi, da se odstranijo kakor hitro mogoče vse zapreke, ki zavirajo iz prva uporabljenje novo dodelane ceste, t. j. naj se prvič — novo dodelana cesta posuje z najdrobnejšim kamenjem, drugič naj se ne odlaga na veki s popravljanjem pota za pešce in tretjič naj se skrbi za boljšo restavracijo na novem kolodvoru.

Iz Hrvatskega 28. nov. [Izvirni dopis.] Do sedaj se pri nas še nič ne pozna, da bi razne krize na Ogerskem kak čutljiv ali vidljiv upliv na naše politično stanje imele. Mi smo do sedaj od kris na Ogerkem še nedotekneni ostali. To se imamo našej avtonomiji zahvaliti. Strankarska kriza v ogerskem zboru nas ne vzmiruje. Naše politične stranke so bitno druge nego ogerske. Naši zastopniki na ogerskem zboru stope na strani vlade, ne vprašajo, kakšna je vlada, ali Deakovska ali kakšna druga, kajti naše politično stanje denes še ne bi poneslo, da bi naši zastopniki v ogerskem zboru proti vlasti opozicijo delali. Finančna ogerska kriza nam sedaj še tudi ne gre do kože. Glede financij stojimo nasproti ogerskemu finančnemu ministru kot prosti davkoplačevalci, ne pa kot politična stranka. Vladna ogerska kriza zadeva nas samo v toliko, v kolikor s Szlavijem tudi naš minister Pejačevič stoji in pade. Za Szlavijo, če pade, bode nam žal, a ne za Pejačeviča. Naša

gospodarica hodila po žitu a ni ga prekrižila. (Varaždin). —

Gda je bog mačka stvoril, pital ga je kaj oče za hranu a maček je rekel, da oče mleko meso i miše, za to maček miše jé. (Koprivnica). —

(Zakaj su miši mački strahu): Bili su negda miši, koji su se zestali na skupščinu na jednom polu vu jeni šupli vrbi i napravili su pismo, vu kojem su se vsi podpisali i gde je bil ov napis, da budu mački zvonec na vrat privezali, dā ju budu čuli, kad bu išla, i vsi su na to pristali. Kad je došlo vreme, da bi ov zvonec privezali, onda jeden veli: a koj bude zvonec privezal? Nā to mačka iznenada skoči i prime nekuliko mišov a ostali su se razbežali, i odonod su miši mački strahu. (Varaždin). —

(Dalje prih.)

avtonomna vlada pa z vladno krizo na Ogerskem nema nič opraviti. — Če bi se pa vste tri ogerske krize: strankarska, finančna in vladna v eno krizo, v državno krizo zgrmadile, kar nij mogoče, potem se ve da, stopi tudi neposredno pred nas vprašanje o prihodnjem našem državnem stanju. Denašnje homatije na Ogerskem bodo v prve vrsti tu nasledek imele, da se bode magjarska prevalencija v skupnej monarhiji zlomila. Njih pretežje v monarhiji jo bilo umetno nařeno in z velikimi denarnimi stroški vzdržavano. Denes pada, ker se je iztrošilo. V magjarorszagu bodo Magjari tudi še v prihodnje gospodovali, pa tudi ne več s tisto silo kakor od leta 1867. sem. Vladna kriza na Ogerskem se brž ko ne pred 2. decembrom ne bo odločila. Potem se pa pričakuje odstop celega Szlavijevega kabinta. Kdo bo Szlavijev naslednik? Andrassy protežuje baje Zichyja, sedanjega ministra trgovine. Kraljevi dvor je baje za Sennyeyja. Med njima vzdižuje se kot volontér Lonyay. Deakovci pa še niso nobenega kandidata postavili. Njihovi listi pišejo celo odločno proti Sennyeyju.

Naša nagodba je sedaj tudi v zbornici ogerskih velikašev sprejeta bila. Kraljeva sankcija pričakuje se vsak dan. Ban Mažuranič je še zmirom v Pešti, ter se pred sankcijo nagodbe tudi ne bo povrnil. Glavna naša skrb je, da se v očigled vseh eventualnostij ne Ogerskem utrdimo.

Domače stvari.

— (V ljubljanski kazini) so v nedeljo praznovali 25letnico cesarjevega vladanja — pa se nijo mogli zdržati pri, taki priliki Slovane zaničevati. Bilo je navzočih mnogo uradnikov, oficirjev in nekaj meščanov. A na „dekoracijah“ je bila samo ena letna številka, namreč „**1854**“. S tem so hoteli naši Nemci v Ljubljani dokazati, da je to leto 1854, ko je Avstrija sovražna stala proti našim slovanskim bratom Rusom, ki so jo nekoliko let prej od razpada oteli, — edino slavno in zaznamovanja vredno ves čas 25letnega vladanja. To je — da se najmehkeje izrazimo — tem večja brez taktnost, ker se baš pri priliki vriva, ko bi se imelo paziti, da se nikdo ne žali, da se edinstvo pospešuje, ne pa zdražbe dela. — In kako hočejo c. kr. kazinarji baš v tem času, ko oficijozne novine poročajo, da pojde cesar 6. januarja v Rusijo, s svojo žaljivo rusozrtnostjo našega cesarja čestiti, to je čudno!

— (Za uboge) se ob priliki 25letnice nabira razen v zadnjem listu omenjenih krajev, tudi v Fr. Ks. Sovanovi štacuni.

— (Iz Vidma) poleg Brezic se nam piše, da se tudi tam denes slovesno praznuje cesarjeva 25letnica, med drugim z delitvijo darov med uboge.

— (Filharmonično društvo) v Ljubljani je imelo v soboto občni zbor.

— (Konkurs) je napovedala firma „brata Koceli“ v Ljubljani.

— (Kolera) je nehala tudi na Dolenskem, kjer je razsajala v Polji, Gabrijelu, Pijavicah in št. Janžu v Krškem okraji. Umrlo je 42 ljudi izmed 861 prebivalcev.

— (Na ljutomerskej kmetijskej šoli) začnem letos predavati 7. decembra. Mladieniči, kateri so že zapustili vsakdanjo narodno šolo in še niso stari 14 let, bodejo

morali redno hoditi k temu podku, ki se bode začenjal ob osmih pred poldanom. Prvo uro predavam kmetijstvo jaz, 2. uro pa nadaljuje druge predmete g. Lapajne. H kmetijstvu vabim tudi vse črez 14 let stare slušatelje. — Nadejam se tem boljšega uspeha, ker je letos na moj predlog poslal sl. centr. odbor štajerske kmetijske družbe tej šoli razen druga tudi kletarskih aparatorov (Saller. destilovalnik, Babo-tov kislinomer in njegovo moštvo tehtnico). Podučevati začнем s Salleronovim destilovalnikom.

Blaže Pernišek.

— (Odlikovanje.) Piše se nam: „Pri sv. Petru blizu Maribora je v nedeljo 23. nov. nčitelj g. Stöger slovesno sprejel darilo od štajerskega kmetijskega društva zarad pridne sadjereje. Ob treh popoldan se je pripeljal dr. Mulle, predstojnik filijale štajerskega kmetijskega društva v Mariboru, k sv. Petru ter je v lepo ovenčani šolski izbi, kjer se je vsa šolska mladež zbrala, kakor tudi velika množica ljudi iz domače fare, vzrok slovesnosti razložil, gospoda Stögerja zarad pridnega delovanja pohvalil in mu darilo kmetijskega društva, namreč 20 gl. v srebru podal. H konci je 5 mariborskih pripravnikov lepo slovansko pesen „Bože živi“ zapelo. Potem je bila južina in pele so se razne vesele slovanske pesni.

— (Še nekaj o ropu v Makovljah.) Velički posestnik Jan. Georg iz Makovlj pri Mariboru, ki so ga pred nekaterimi dnevi roparji napali, se je peljal tistikrat po noči iz Ptuja sam, z revolverjem oborožen. Pet minut pred Makovlj skočijo širje lupeži na pot. Dva primeta konje, dva pa posestnika Georga za obe roki in terjata od njega štiri tisoč goldinarjev, češ, da ima toliko pri sebi. Nastavila sta mu na prsa revolverje in nože. A Georg je imel samo dva tisoč in nekaj goldinarjev; te je dal lupežem, in je rekel, ako ga do doma spremijo, jim da vse, kar hočejo, samo živeti naj ga pusté. Roparji pa niso hoteli z njim, ampak so z ugrabljenimi denarji zbežali s ceste.

— (Povožen) je bil v Trbovljah kočač Anton Smolarec; voz mu je šel čez prsi, tako da je nesrečnež v malo urah umrl.

— (Zasut.) Štefan Gzelman, v pohorski občini, je delal apnenico. Ko je šel te dni enkrat kamen lomit, se nij več vrnil. Drugo jutro so ga našli v kamnolomu zasutega. Velika ruša je pala na-nj.

— (Iz za kulisa) se „Soči“ piše: Govoril sem z državnim poslancem, ki se je vrnil z Dunaja. Mož mi je pripovedal kako zanimive stvari — izza kulisa. Ker je Vaš veliki politik, galantni don Andrea, (Marušič) v svojem nekolkovanem „Moniteurju“ večkrat trdil, da se za kulismi obravnavajo najvažnejše politične zadeve, zatorej Vas bode morda zanimalo izvedeti nekoliko državnozborskih skrivenosti. Denes Vam povem samo eno, ki se tiče posebno vas Primorcev. Tirolec Prato in Dalmatinec Lapena sta precej po tem, ko se je bil začel drž. zbor. sklical vse poslanke južnih avstrijskih dežel v posvetovanje, ali bi ne bilo mogoče osnovati italijanskega kluba, ki bi imel analog, pred vsem čuvati interes Italijanske narodnosti na južnem Tirolskem, Dalmatinskom in Primorskem. Tega posvetovanja so se, to se ve, udeležili tudi poslanci Coronini, Winkler in Nabrigoj. Ko je g. Nabrigoj čul, da gg. Lapena in Prato pov-

darjata pred vsem italijansko narodnost, jim kar naravnost pove, da bi njega sicer jako veselilo, ko bi se skupno upirali centralistom, da pa on ne more pristopiti klubu, ki bi hotel samo za to skrbeti, da bi se italijanski element na avstrijskem jugu okrepčal. Grof Coronini pa tudi na to reče, da zbrana gospoda naj pomisli, da je nijso samo Italijani, nego tudi Slovani poslali v drž. zbor in da mora torej i slovanske i italijanske interese zastopati. „Kar se posebe mene tiče“, dejal je grof Coronini, „moram povedati, da so me Slovenci in Italijani poslali na Dunaj in da mi torej vest ne prispušča pristopiti klubu, ki bi slovanski element zanemarja skrbel samo za italijanske interese“. — G. Lapena je bil tako pošten, da je na te kavalirske besede sam priznal, da je tudi on izvoljen v slovansko-italijanskem okraji. Facit vsega posvetovanja je bil ta, da se nij ustanovil noben italijanski klub, da so pa zbrani južni poslanci sklenili, da bodo, ne glede na različne politične nazore v materijelnih vprašanjih zložno postopali ter tako po svojih močeh svojim zanemarjenim kronovinam koristili. Za predsednika temu „materijelnemu“ a sicer brezimnemu klubu so odbrali g. Lapeno. — Tudi sicer se nekda grof Coronini in baron Tacco prav pošteno vedeta.

Razne vesti.

* (Slovenkam v premisljevanje) Madjari so nedavno zaprli rumunskega odvetnika Arona Densusiana, — ki je pravice svojega naroda junaško branil in zagovarjal. Njegova mati, uže stará vdova staroverskega fajmoštra, je pisala rumunskemu časniku to pismo: — „Gospod urednik! Baš sem izvedela, da je moj sin Aron Densusianu, advokat v Fogarašu, od Madjarov v ječo dejan, ker je pravice in svete zahteve našega naroda branil. Mojemu pokojnemu možu so leta 1838 Madjari vse premoženje vzeli, po tem so ga ukljenenega na seneniku peljali na morišče, da bi ga ustrelili — ali božja previdnost ga je osvobodila iz rok njegovih grozovitnežev. Moj prvorjeni sin, zdaj nadduhoven, je bil tudi nesrečen; leta 1848 so ga Madjari vjeli, mej bodali v Hačeg vlekli, kder so bile vislice uže zanj pripravljene — a bog ga je rešil gotove smrti. Mojega drugega sina, zdaj župnika, so tudi Madjari leta 1848 pred sodnijo tožili, ker je v časnikih za narod delal, češ, da je ljudstvo šuntal, vendar se mu je posrečilo, da se je opravičil in otel madjarskih bričev. Tretji moj sin, advokat v Fogarašu, je zdaj zaprt v Maroš Vazarhely, ker se je boril za naš narod. Jaz pa apelujem na ljudstvo, ne zato, da bi ga oprostilo, temuč da bi ga posnemalo, kajti prepričana sem, da bo mojega sina, če ga tudi madjarska sodnija obsodi, pa oprostila tista sveta sodnija, katera priznava in slavi zasluge tistih, ki so se borili za pravice in svobodo naroda. Se četrtega sina imam, tudi advokata, in ker me božja previdnost v mojih starih letih tako strašno skuša, prosim nebeskega očeta tudi zanj, naj bi tudi njemu podelil toliko moči in hrabrosti, da bi za naš narod trpel. Če še to doživim, potem rada umrjem. Sofija mati Densusianovih sinov.“

„S.“

* (Strašna grozovitnost.) V vasi Edermaning na gornjem Avstrijskem je žandarmerija te dni nečloveškemu dejanju nasled prišla. Neki kmet z imenom Mörtelbauer je imel v nekem umazanem kotu svojega živinskoga bleva zaboja, v katerem je imel svojega brata zaprtega. Zaboj stoji nad kanalom, skozi kateri se gnojnica odteka, in ima za dno lesene prekle. Nesrečnež je oblečen v

umazano srajco, je strašno suh, in ima vse skrivljene noge, da ne more več hoditi. Jed se mu je podajala v lončenem piskru, katerega nij nikoli nihče umil. Jed je moral z roko iz piskra jemati. Mož je nesnage in mrčesa ves poln, ima dolge lase in brado, in je na duhu bolan. Star je 62 let in ga vaščani že več kot dvajset let niso videli. Sodnija preiskuje to v nebo vpijočo stvar in živinski brat bo menda dobil nasluženo kazen.

* (Uporni mornarji.) V Pulji dela veliko šuma prigodnjaj na ladiji „Schwarzenberg“. Na tej ladiji so namreč mladi ljudje, ki se imajo izuriti za dobre mornarje, in ob svojem času za podčastnike. Te dui so začeli ti dečaki razsajati in upiti ter so terjali od častnika, ki je stražo imel, naj jim čas službe zniža, ali pa naj jih odpusti. Častnik jim je pravil, da naj svoje pritožbe dobrojno po zapovedanem potu izjavijo. A to nij nič pomagalo, zapovedal je tedaj, naj se glavar upora aretira. A ta se je branil in častnika napadel. Častnik se je moral z orožjem braniti, in je onega drznega dečaka precej jako po glavi udaril, da zdaj leži za rano. Druge mladeniče pa so odpeljali in je na druge ladije odvedli, kjer so zavarovani, in čakajo sodbe. Kaj je bil uzrok, ne vemo, govoriti se več rečij, a sodnija bo resnico odkrila.

* (Samoumr.) Deželna sodnija v Trstu je obsodila pretekli mesec lastnika ladije, Alberta Premuda na šest let teške ječe, češ, da je nalašč neko ladijo pustil, da se je potopila. Ker je obsojenec uložil kavcijo, so mu pustili nekaj časa prostost, tako dolgo, da bi se izrekla višja sodnija, na katero se je Premuda pritožil. Sodnija odloči, a neugodno. V četertek večer pridejo policijski možje v Premudovo pisarno, da bi ga tirali v zapor. Premuda ravno nij bil doma; ko pride domov, prestrašen zasliši iz komisarjev ust svojo osodo. Prosil je komisarja, da bi ga pustil še v stanovanje, a nij se mu dovolilo. Na potu proti zaporu izleže Premuda krasno pisani list iz žepa ter ga raztrga v kosce, katere razmeče po tleh. V zaporu je tužno gledal skozi okno, vso vrhno obleko je del iz sebe. Ko ob desetih pride jetniščiščar v njegovo celico, zagleda ga viseti za oknovo omrežje. Bil je že mrzel in trd. Truplo so položili na trdo postelj, na katerej Premuda živ nij hotel ležati.

* (Dvoboje) sta imela te dni pri Parizu dva vlaška kneza. Suce in Gika, oba sina hodomarjev iz Valahije. Bila sta se sè samokresi in sta streliila oba na enkrat. Gika svojega nasprotnika nij zadel, a sam je bil zadel in je čez nekaj ur umrl. Bil je 55 let star in sin hodomarja Jurija Gike; nekaj časa je bil v Bukrešu policijski prefekt. Prince Konstantin Suce, njegov morilec, je tudi nekako toliko star, in je služil svoje dni kot kapitan v francoski marinri. Uzrok dvoboju nij znan.

* (V la Trappe) je umrl te dni pater Ambros. Bil je deset let trapist; pred ustropom se je imenoval marquis Emil de Beaumont de Montfla, in je bil ob svojem času poslanec Ludovika Filipa na ruskem dvoru, in je sploh imel poprej visoke službe.

* (Cerkev iz papirja.) Blizu Bergena, na Norveškem, je cerkev čisto iz samega papirja. Va-njo gre lehko tisuč ljudi. Znotraj je okrogla, zunaj pa na osem oglov. Krasna dela zunaj, kakor tudi podobe znotraj, in celo streha, vse je iz papirja, ki je pa z vitrijolom in limom in drugimi takimi rečmi tako pomazan in napojen, da mu dež nič ne more.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

**Revalesscière du Barry
v Londonu.**

Nobena bolezna ne more izvrstnej Revalessciere du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodci, v živcih, v

